

НАВЧАЄМОСЬ
РАЗОМ

Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження

Implementation of European Standards into Ukrainian Educational Research

European Quality
of Educational Research
for Empowering Educators
in Ukraine

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Українська асоціація дослідників освіти
Національна академія педагогічних наук України

**Імплементація європейських
стандартів в українські освітні
дослідження**

Збірник

матеріалів III Міжнародної наукової конференції
Української асоціації дослідників освіти

21 червня 2019 року

Київ 2019

Схвалено та рекомендовано до друку правлінням Української асоціації дослідників освіти (протокол № 5 від 15 травня 2019 року)

Рецензенти:

**Коляда
Наталія** доктор педагогічних наук, професор, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;

**Сокурянська
Людмила** доктор соціологічних наук, професор, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

Імплементація європейських стандартів в українські освітні дослідження: Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти (21 червня 2019 р.) / За ред. С. Щудло, О. Заболотної, Л. Загоруйко. – Київ – Дрогобич : ТзОВ «Трек-ЛТД», 2019. – 198 с.

Відповідальний за випуск: кандидат педагогічних наук, доцент Загоруйко Л.О.

ISBN 978-617-7263-79-0

Адреса редакційної колегії:

82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Лесі Українки, 46, каб. 210.

E-mail: ukrainian.era@gmail.com

©Автори публікацій
©УАДО

Редакційна колегія:

**Щудло
Світлана** президент Української асоціації дослідників освіти,
доктор соціологічних наук, професор, Дрогобицький
державний педагогічний університет імені Івана
Франка;

**Заболотна
Оксана** віце-президент Української асоціації дослідників
освіти, доктор педагогічних наук, професор,
Уманський державний педагогічний університет імені
Павла Тичини, Інститут педагогіки НАПН України;

**Загоруйко
Людмила** член правління Української асоціації дослідників
освіти, кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені
Павла Тичини, Інститут педагогіки НАПН України.

Збірник містить матеріали виступів, представлені на III Міжнародній науковій конференції Української асоціації дослідників освіти «Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження» 21 червня 2019 року. Дискусія проходила за напрямками: потенціал освітніх досліджень для розвитку освіти в Україні; прикладне значення освітніх досліджень для реформування педагогічної освіти в Україні; академічна доброчесність і європейські етичні стандарти у освітніх наукових дослідженнях. Конференція проводиться в рамках проекту УАДО «Європейські індикатори якості освітніх досліджень для розширення можливостей освітян в Україні» (№ 587032-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-SUPPA).

Проведення конференції та видання збірника матеріалів конференції співфінансується Програмою Європейського Союзу Erasmus+ Jean Monnet. Точка зору авторів може не співпадати з офіційною позицією Європейської Комісії.

The conference proceedings contains materials presented at the Third UERA Conference "Implementation of European Standards in Ukrainian Educational Research" June 21, 2019. The discussion was held in the following networks: Educational Research Potential for Developing Education in Ukraine; Practical Application of Educational Research for Pre-Service Teacher Training Reform in Ukraine; Academic Integrity and European Ethical Standards in Educational Research. The conference is conducted in the framework of UERA project "European Quality of Educational Research for Empowering Educators in Ukraine" (№ 587032-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-SUPPA) and carried out with the support of the Erasmus+ Jean Monnet Programme of the European Union.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність уміщених у збірнику матеріалів.

Зміст

Ірина Акуленко До проблеми встановлення рівня методичної компетентності у майбутнього вчителя математики.....	8
Володимир Бахрушин Нормативне забезпечення академічної доброчесності в Україні.....	13
Владислав Белан Стандарти підготовки майбутніх вчителів у сфері інформаційно- комунікаційних технологій у Республіці Польща	16
Ольга Біляковська Ціннісні орієнтації майбутніх вчителів як основа якості професійної підготовки (польський досвід).....	19
Ілона Бойчевська, Людмила Веремюк Етичні виміри і проблеми модернізації освіти в Україні.....	23
Ірина Бородкіна, Георгій Бородкін Шляхи забезпечення доступності веб-ресурсів для людей з обмеженими можливостями.....	25
Vira Butova Possibilities of introducing progressive Finnish educational experience in Ukraine.....	29
Дарина Васильєва Від юного дослідника до молодого науковця.....	31
Богданна Гвоздецька Основні потреби українського вчителя у професійному розвитку (у розрізі регіонів України).....	34
Alla Gembaruk Approaches to session design in new methodology curriculum.....	38
Ірина Гирка Загально наукові підходи до аналізу стратегій позиціонування провідних університетів країн Європи в міжнародному інформаційному просторі.....	40
Raisa Gladushyna Promoting research ethics awareness among graduate students at Ukrainian universities.....	42
Олена Демченко Інтерактивні методи в підготовці майбутніх вихователів обдарованих дітей у контексті євроінтеграційних вимог до підвищення якості вищої освіти	45
Аліна Джурило Академічна доброчесність: виклики сучасності.....	49
Микола Євтух, Наталія Терентьєва Нове мислення як інструмент розвитку критично-інноваційного потенціалу закладів вищої освіти.....	52
Тетяна Желюк Модернізація ринку освітніх послуг національної економіки.....	55

Аліна Жуковська	
Дистанційне навчання як засіб досягнення інклюзивності вищої освіти.....	59
Оксана Заболотна	
Науково обґрунтований діалог із учнями-представниками національних меншин у Чернівецькій та Закарпатській областях.....	62
Людмила Загоруйко, Алла Красуля	
Успішна інтеграція жінок-мігрантів: мовний аспект.....	66
Оксана Зелена	
Чинники виникнення недоброчесної поведінки в закладах вищої освіти	68
Олена Книш	
Технологія перевернутого навчання у професійній підготовці фахівців аграрної галузі.....	71
Інна Ковальчук	
Основні тенденції розвитку університетської освіти в контексті європейської концепції агроосвіти.....	74
Олена Ковальчук, Лілія Потапюк, Олена Бундак	
Забезпечення академічної чесності у вищих навчальних закладах: міжнародний досвід.....	77
Юрій Ковальчук, Тетяна Лісова	
Інтерпретація результатів тестів ЗНО на прикладі тесту з математики 2017 року.....	79
Ольга Комар	
Основні критерії контролю якості освіти в Україні.....	82
Tetiana Kopovalenko	
The influence of new methodology course on the development of high competence of novice teachers.....	84
Неля Корняк, Інесса Кранокутська	
Використання інтелект-карт на уроках фізики в школі	86
Альона Кравченя	
Актуальні проблеми освітнього простору в Україні	89
Наталія Крупенина	
Наслідкування і права дітей з особливими потребами: за результатами емпіричного дослідження.....	91
В'ячеслав Кудлай	
Стандарти якості в закладах вищої освіти України.....	96
Юліана Лавриш	
Фактори формування навичок автономного навчання бакалаврів в умовах університетської освіти.....	104
Євген Литвиновський, Валерій Юрченко	
Прикладне значення науково-дослідної роботи “Наукове обґрунтування змісту навчання керівників і працівників штатних підрозділів (посадових осіб) з питань цивільного захисту центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та суб’єктів господарювання”	107
Олена Локшина	
До питання про європейську політику підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації: бачення зальцбурзьких принципів.....	112
Людмила Лузан	
Управління готовністю вчителя філологічних дисциплін до нововведень	116

Євген Мамчур	
Основні підходи до формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземної мови.....	118
Ілона Маріуц	
Становлення дослідницьких університетів у США та Західній Європі.....	121
Тетяна Медіна	
Перспективи реалізації мовної статті закону «Про освіту»: точка зору вчителів шкіл з румунською мовою навчання.....	124
Вікторія Меняйло	
Технологія проектно-орієнтованого навчання у дослідницько-інноваційній підготовці докторів філософії в Україні.....	127
Ірина Мірчук	
Підготовка фахівців з соціальної профілактики, базованої на наукових засадах.....	131
Тетяна Несторенко	
Оцінка впливу університету на економіку міста: досвід організації дослідження.....	134
Marja Nesterova	
Practical aspects of educational researches: values for social cohesion in HEI's governance.....	137
Ірина Нечітайло, Аліса Мінко	
Відтворення нерівності у дошкільній і початковій освіті: спроба емпіричного дослідження деяких передумов.....	138
Любов Панченко, Наталія Самовілова	
Підготовка майбутніх PhD до здійснення відтворювальних досліджень.....	141
Лариса Петриченко	
Управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів у закладі вищої педагогічної освіти.....	144
Анна Підгаєцька	
Форми співпраці студентів канадських університетів та громади.....	147
Євген Плотніков	
Неформальні підходи до професійного розвитку вчителів іноземних мов: потреби та перспективи.....	150
Ганна Подосиннікова, Катерина Щербініна	
Експериментальна перевірка методики формування компетентності у писемному мовленні майбутніх учителів англійської мови з використанням інтерактивної технології «листування».....	153
Вікторія Полюга	
Кітч як явище в системі музичної освіти	157
Ірина Полякова	
Підвищення ефективності викладання української мови та літератури у педагогічного закладі вищої освіти.....	161
Ірина Радіонова, Віра Усик	
Фінансові правила в сфері освіти: визначення та формалізація.....	162
Ігор Радомський	
Інформаційно-телекомунікаційні освітні проекти як різновид мережевого освітнього проекту.....	165

Віталій Свиридюк, Ольга Свиридюк	168
Електронний підручник як один із напрямів розвитку електронних інформаційних ресурсів.....	
Ірина Ставицька	
Застосування предметно-мовного інтегрованого навчання у вищих навчальних закладах.....	171
Наталія Титаренко	
Роль педагогічних досліджень в реформуванні педагогічної освіти.....	173
Алла Харківська	
Психолого-педагогічна діагностика якості освіти у педагогічному закладі вищої освіти.....	176
Арина Харківська	
Особливості розвитку комунікативної культури вихователів дошкільної освіти в умовах магістратури.....	179
Наталія Холявко	
Сутнісні характеристики резильєнтності системи вищої освіти до умов становлення інформаційної економіки.....	181
Наталія Шеленкова	
Психологічні бар'єри в процесі професійного розвитку особистості.....	184
Світлана Шумасва	
Використання навчальних матеріалів (ELT) для інклюзивного навчання в початковій школі.....	186
Iryna Shcherban	
Educational research as a way to improve educational practice.....	189
Світлана Хобта	
Сприйняття змін у реформуванні освіти (за результатами соціологічних досліджень Kantar Україна)	191
Світлана Щудло, Віолетта Юнік, Катажина Окуліч-Козарин	
Перспективи й ризики практичного впровадження базованої на доказах профілактики ризикованої поведінки дітей та молоді	193

Альона Кравченя,
кандидат педагогічних наук,
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради,
м. Харків, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНІ

Ключові слова: *освітній простір, заклади вищої освіти, якість, інтеграційні процеси*

Розвиток сучасних глобальних процесів – поява суб'єктів світової економіки і політики (транснаціональні корпорації, міжнародні спілки тощо), конкурентна боротьба на світових ринках, вимоги науково-технічного прогресу, розширення всіляких видів комунікацій, інфраструктур і відносин, змушують більшість країн, у тому числі і України, вишукувати ефективні механізми, що забезпечують підвищення якісного рівня підготовки фахівців вищої кваліфікації. Все це створює умови для інтеграції національних освітніх систем у світовий освітній простір, формування глобальної мережі університетської взаємодії, яка безпосередньо впливає на розвиток університетів.

Інтеграція вищої та післядипломної професійної освіти в європейські світові освітні структури за умови збереження, розвитку досягнень і традицій національної школи – це один із принципів розвитку освітньої політики України.

Така інтеграція передбачає модернізацію, інтернаціоналізацію та реформування системи вищої освіти, основною метою якої є формування потенціалу, достатнього для підготовки кваліфікованого спеціаліста відповідного рівня й профілю, конкурентноздатного на ринку праці, що володіє арсеналом інформаційно-комунікативних технологій на ринку світових стандартів, здатний до постійного професійного росту, мобільності, сповна демонструє інноваційну та творчу активність [3].

В якості вихідної одиниці при розгляді завдання структурування світового освітнього простору, як правило, обирається національно-державна система освіти. Її рішення полягає у визначенні міри схожості / відмінності між цими системами і в знаходженні узагальненої структури, що становить світовий освітній простір у вигляді невеликого числа регіонів, якісно розрізняються характером сформованих у них освітніх систем.

При описі освітнього процесу, в тому числі і на національно-державному рівні, слід проводити розмежування між кількісними параметрами освітньої системи, що дають картину її масштабів, і показниками, що характеризують якість професійної підготовки майбутніх фахівців.

Якість професійної підготовки майбутніх фахівців це бажаний результат освітнього процесу, який характеризується взаємозв'язком і взаємодією між специфічними компонентами структури професійної підготовки та відповідає міжнародним (ISO 9001:2015) й державним (ДСТУ ISO 9001:2015) стандартам [2].

Із метою максимального використання позитивного потенціалу сучасних глобальних тенденцій у розвитку освіти та подолання їх негативних наслідків необхідною є реалізація низки заходів, зокрема: децентралізація системи вищої освіти, реальна автономізація ЗВО (включно з економічною діяльністю),

розвиток приватного сектора галузі вищої освіти з одночасним запровадженням ефективної системи оцінювання якості освіти, базованої на незалежних агенціях оцінювання якості; поступова реструктуризація й оптимізація державного замовлення на підготовку спеціалістів за участі роботодавців з метою приведення державного замовлення у відповідність до реальних потреб державного і приватного секторів національної економіки; розвиток системи освіти протягом життя; подальший розвиток експортного потенціалу вітчизняної вищої освіти з метою отримання економічних результатів, прискорення модернізації освіти та посилення впливу і престижу України у світі [1].

Тому при характеристиці освітньої системи важливо враховувати її орієнтації на вироблені в суспільстві базисні моделі взаємодії між суб'єктами освіти, опосередкованого їх ставленням до його змісту.

Список використаних джерел:

1. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=3288>
2. Кравченя А.О. Управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів інформатики. дис. ... канд. пед. наук :13.00.06 / Луг. нац. ун-т імені Т.Г. Шевченка, Старобільськ, 2017. 260 с
3. Харківська А. А. Деякі питання щодо інтеграції в європейський освітній простір / А. А. Харківська // Професіоналізм педагога. Інноваційні підходи до процесу його формування : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 листоп. 2008 р., м. Краматорськ. – Краматорськ, 2008. – С. 8

Наталія Крупенина,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Дніпровська академія неперервної освіти,
м. Дніпро, Україна

НАСЛІДУВАННЯ І ПРАВА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Ключові слова: нестандартизоване включене спостереження, контент-аналіз, іслам, мусульманська культура, діти з особливими потребами.

Постановка проблеми. Важко не погодитися, що з прискоренням суспільного розвитку зростаюча глобалізація призводить до формування єдиної загальнолюдської культури, що анітрохи не скасовує специфічних особливостей цивілізаційного розвитку окремих країн.

Актуальність теми дослідження визначається тим фактом, що в сучасному світі проблеми не можуть вирішуватися поза контекстом глобалізації. Певний рух в цьому напрямку відбувається і в мусульманському світі. Він шукає власну модель розвитку, в якій помітне місце займає іслам. У цій частині світу є прагнення поєднати універсальні риси сучасної цивілізації і її цінності з самотніми ідеалами ісламської спадщини.

Прагнення уніфікувати різні культури під знаменник світового розвитку є характерним для універсалістичної тенденції в сучасній науці. Унікалістична

Наукове видання

**Імплементация європейських стандартів
в українські освітні дослідження**

Збірник

матеріалів III Міжнародної наукової конференції
Української асоціації дослідників освіти

21 червня 2019 року

*Здано до набору 27.05.2018 р. Підписано до друку 15.05.2019 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура. Times. Наклад 100 прим. Ум. друк. арк. 16,2 д.а.
Друк ТзОВ «Трек-ЛТД». Зам. № 128.
м.Дрогобич, вул. Данила Галицького, 1
Тел.(244) 1-08-90 druksv@gmail.com*

